

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет
ім. Лесі Українки
Волинська православна богословська академія
Свято-Миколаївський чоловічий монастир

V Миколаївські читання

*Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції
(12-13 травня 2016 року)*

Луцьк 2016

УДК 911:379.8(477)(062.552)
ББК 26.8(4УКР)я 431
П 99

Рекомендовано до друку Вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол №4» від 28 квітня 2016 року)

Рецензенти:

Мольчак Я.О., доктор географічних наук, професор, професор кафедри туризму та цивільного захисту Луцького національного технічного університету.

Коцан Н.Н., доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри країнознавства і міжнародних відносин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Забарна Е.О., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічних систем і управління інноваційним розвитком Одеського національного політехнічного університету

V Миколаївські читання [матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Луцьк, 12-13 травня 2016 року] / за наук. ред. д.г.н., проф. Фесюка В.О., д.е.н., проф. Барського Ю.М. – Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2016. – 206 с.

У збірнику викладено матеріали, розглянуті на пленарному засіданні Міжнародної науково-практичної конференції «V Миколаївські читання» та її секціях: «Географія і краєзнавство», «Туризм і рекреація», «Сакральні ландшафти і релігійний туризм».

Для науковців, аспірантів, студентів, практиків, які працюють у сфері освіти, краєзнавства, туризму та рекреації.

УДК 911:379.8(477)(062.552)
ББК 26.8(4УКР)я 431
П 99

ISBN 978-966-600-447-8

ЗМІСТ

Секція 1. Географія і краєзнавство.....6

В.В. Бенедюк, Т.В. Довбань Педагогічний внесок Ушинського К.Д. у розвиток шкільного географічного краєзнавства.....6	6
М.М. Ганущак, Н.А. Тарасюк Сучасний вплив господарської діяльності на стан басейну р. Стир.....9	9
Т.С. Гоч, Л.А. Савчук Різноманіття екосистем і морфологічні особливості озер шацького національного природного парку.....14	14
Г.І. Єремія Суспільно-географічні дослідження румуномовних вчених на Буковині (1918-1940 рр.).....19	19
Л.В. Ільїн, О.В. Ільїна Озерні відклади українського полісся та перспективи їх використання у санаторно-курортному господарстві.....22	22
М. Ільїна-Пастушык Проект зялёнага маршруту «Зямля пад белымі крыламі».....25	25
В.П. Кононюк, В.О. Фесюк Природні та історико-культурні передумови розвитку туризму на Повчанській височині.....29	29
С.В. Новосад Динаміка і структура пасажирських перевезень громадським транспортом у місті Луцьку.....35	35
В.І. Поручинський, А. Ярощук, Б. Антоненко Основні передумови та чинники розміщення та розвитку малих міст Північно-Західного економічного району.....38	38
І.В. Поручинська, І. Марчук, О. Цибульська Сучасні особливості розселення населення Рівненської області.....41	41
Т.Г. Погребський, В.Ю. Чабанчук Регіональні особливості видового складу лісових геокомплексів Рівненської області.....43	43
С.В. Полянський, Л.Т. Чижевська Охорона агроландшафтів Волинської області.....47	47
С. О. Пугач, В.Ю. Яриніч Геодемографічна ситуація у польській та білоруській частинах Єврорегіону «Буг».....52	52
С.О. Пугач, О.С. Каленюк Суспільно-географічні особливості реформування адміністративно-територіального устрою Волинської області.....56	56
С.А. Реміз Природно-рекреаційні ресурси Рівненської області.....59	59
А. М. Стащук, Л. А. Савчук Еколого-ценотична характеристика та особливості поширення перстача прямостоячого на Волині.....64	64

Ф.П. Тарасюк., Н.А. Тарасюк, Сучасні кліматичні тенденції на Волині.....	68
О. І. Тимчук, До історії розвитку польської географії релігії.....	72
В. О. Фесюк, Ю. Р. Місюра Обґрунтування необхідності створення НПП «Західне Побужжя».....	76
В. О. Фесюк, І. А. Мороз, Ландшафти Луцької урбоекосистеми та їх антропогенна трансформованість.....	80
Б. О. Чернов Теоретико-методологічна сутність географічного краєзнавства.....	86
Л.Т. Чижевська, С.В. Полянський Проблеми та перспективи розвитку туризму і рекреації у Володимир-Волинському районі.....	91
Н. В. Краснопольська, А. Г. Потапова, І. А.Шеремета Поняття “науковий потенціал” та характеристика його складових.....	94
О. Р. Шиманський, Ю. М. Барський Дослідження основних тенденцій енергоефективності в Україні.....	98
С. Мазурок, М. Нікітюк, А. М. Слащук, Я. С. Сосницька Ретроспективний аналіз заселення території Волинської області.....	102
Л. О. Маковецька, І. І. Кісільова Соціально- економічні чинники територіальної організації сфери культури у Волинській області : транспортна освоєність та особливості фінансування.....	105
Секція 2. Туризм і рекреація.....	111
А. О. Адамович, Гастрономічний туризм як перспективний вид туризму на Поліссі.....	111
В. В. Більчик, Особливості організації туристичних походів по водних об’єктах Волинської області.....	114
І. В. Єрко, К. В. Савич Мінеральні води та лікувальні грязі Волинської області.....	119
О. В. Ільїна, Л. П. Луговська Знакування історико-культурних туристичних об’єктів міста Луцька за допомогою технологій QR-кодування.....	122
О. Мулярчук, І.Кальчук, Н.А.Тарасюк Рекреаційно-туристична привабливість Волині (на прикладі Ковельського і Маневицького районів).....	125
А.А. Лукьянюк, Д.В. Никитюк Оснащение эколого-туристических маршрутов национального парка «Беловежская Пуща».....	129
О. В. Міщенко, Л. М. Черчик Цілющі джерела Волинської області.....	132

І. М. Нетробчук Історико-культурні туристські ресурси як екскурсійний об'єкт сільського туризму (на прикладі Володимир-Волинського району Волинської області).....	136
О. М. Остапенко, С. М. Шевчук Рекреаційно – туристичні ресурси Полтавської області.....	141
Т. С. Павловська Туристсько-рекреаційні ресурси Рожищенського району....	145
М. П. Пасічник, Н. В. Пасічник Рекреаційні ресурси озера Охнич (Волинське Полісся).....	149
К. І. Романчук, Ю. М. Барський Основні підходи до формування поняття природокористування.....	152
С. А. Стенько Экологические маршруты Брестчины.....	156
Секція 3. Сакральні ландшафти і релігійний туризм.....	161
Ф. В. Зузук, О. В. Антипюк, Р. Є. Качаровський Особливості довкілля монастиря Успіння Пресвятої Богородиці (Пречистенського) в м. Луцьку.....	161
О.В. Ільїна, В.О. Мочульський Паломництво хасидів в Україні: стан і перспективи.....	165
З. К. Карпюк Монастирі Волині – історико-культурні витoki української духовності.....	169
І. Майданець Жидичинський Свято-Миколаївський чоловічий монастир як симбіоз західно-європейської та східно-азіатської культурологічних традицій в ракурсі XIV –XVI ст.....	175
М.М. Мельнійчук, Т.П. Безсмертнюк, Р.О.Лановий Проблеми розвитку релігійного туризму Волинської області.....	187
М. М. Мельнійчук, В. О. Зейко, Б.М.Сандрика, Релігійний туризм та паломництво серед школярів Волинської області.....	192
М. М. Мельнійчук, М. Р. Забоклицька Пам'ятки релігійного туризму Волині.....	196
П.М.Смілий, І.В.Марченко Передумови формування сакрального ландшафту Жидичинського Свято-Миколаївського монастиря.....	199
Н.А. Тарасюк, О.О. Ничая Сакральна забудова у структурі селитебних комплексів (на приклад Волинської області).....	204

університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2014. – № 41. – С. 128–136.

2. Любіцева О. О. Паломництво та релігійний туризм : Навчальний посібник / О. О. Любіцева, С. П. Романчук – К. : Альтерпрес, 2011. – 416 с.

3. Сапелкіна З.П. Релігійний туризм: Навчальний посібник / З.П.Сапелкіна. – К.: Альтерпрес, 2009. – 244 с

УДК 908 (477.82):27–523.6

З. К. Карпюк, к. геогр. н., ст. викл. кафедри фізичної географії
географічного факультету

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Монастирі Волині – історико-культурні витоки української духовності

Кафедра фізичної географії

Абсолютно очевидна тенденція сучасності – зростання духовних потреб, підвищення культурного розвитку, здобуття високоякісної освіти та науково-інформаційного розвитку. Все більше людей прагне до зцілення душі і тіла, відвідуючи діючі монастирі, шукаючи у таких своєрідних замкнутих місцях відсторонення від мирської суєти, спокою і молитви «святість, зцілення, чистоту». Монастирі здавна були осередками релігійного, духовного, освітньо-культурного, наукового життя, об'єднуючими центрами видатних людей свого часу – вчених, письменників, майстрів живопису і архітектури, фахівців друкарської справи. Фундувалися вони головно послідовними захисниками українських політичних та національно-культурних прав, відомими своєю меценатською діяльністю представниками могутніх князівських родин. При монастирських комплексах засновувалися братства, школи, шпиталі, друкарні. У цих древніх стінах розвивалися і поширювалися традиції іконопису, рукописної книги, стародруків. Сьогодні монастирі повинні відродити і продовжити свої давні традиції осередків духовних, культурних, просвітницьких джерел, щоб допомогти тим, хто замислюється над сутністю людського існування, своєї місії в житті стати чеснішими, правдивішими, мудрішими, мужнішими.

Ключові слова: монастир, іконопис, рукопис, стародрук, папірня.

Karpyuk Z. K. Volyn's monasteries – historical and cultural ways of Ukrainian spirituality. Today we can notice that our spirituality needs increase very fast, cultural development rises every day, and we can have a high quality education and scientific progress. More and more people want to heal their souls and bodies visiting monasteries, looking for peace and orison at these empty and confined places. Monasteries were the oldest centers of religious, spiritual, educational, cultural and scientific life; they were united centers for scientists, writers, painters and other outstanding people that time. Famous princes and gooders were building monasteries to protect our political and cultural rights. A lot of schools, hospitals and printer houses were established on this territory. Iconography, manuscripts and printed books have being developed at these former walls. Today monasteries must resurrect and continue our old traditions to help people who really thinking about humanity existence and our mission at this life.

Keywords: monastery, iconography, manuscript, printed book.

Прадавня українська земля – Волинська – багата віковою історією, культурою, мистецькою і духовною спадщиною. Вона включає території сучасних Волинської, Рівненської, Тернопільської (північ), Хмельницької (північ) та Житомирської (захід) областей. За княжої доби до Волинської землі входили також Берестейщина, Холмщина, Підляшшя та Белзщина. Упродовж XV–XVII ст. у зв'язку із занепадом Київщини та полонізацією Галичини Волинь була головним центром української культури [3]. Здавна осередками релігійного, духовного, освітньо-культурного життя, центрами гуртування високоосвічених національно налаштованих людей свого часу – художників, вчених та письменників – були монастирі. У цих стінах створювалися шедеври іконописного малярства, народжувалися рукописні книги та стародруки. Фундувалися ці заклади великими князями, які засновували при монастирях церковні братства, шпиталі, школи і друкарні.

Малярське мистецтво Волині розвивався головно при монастирях, де існували іконописні школи. Малярі розписували культові споруди при дворах магнатів, існував і світський живопис. Цехові іконописні малярські осередки XVI–XVIII ст. існували у Володимирі, Луцьку, Ковелі, Мацеєві, при монастирі в Білостоці. У документах згадується багато імен вихідців Волинської землі, або тих, хто працював у нашому краї: у XVI ст. – Стась, 1578 р., Тишко, 1545 р. (у Володимирі), Пухала Лаврін, 1569 р., Стефанівський Войцех, 1576 р., Терлецький Пилип, 1574 р., Федір, 1566–1585 рр. (у Луцьку), Федуско, 1579 р. (в Іваничах), «Ратненський маляр», 1565 р.; XVII ст. – Хмелевський Кирило, 1625 р. (Володимир), Адам, 1642–1645 рр.,

Климкович Матвій, 1612 р., Малехович Антоній, 1674 р., Назаркевич Іван, 1698 р., Сенькович Федір, 1631 р. (Луцьк), Назар, 1609 р., Сакевич Андрій, 1650–1667 рр., Сенько, 1605 р., «Волинський іконописець», 1630 р. (Ковель), «Михнівський маляр», що працював у Ковельському повіті в кін. XVII ст. – поч. XVIII ст., Левко, 1605 р. (Порицьк), Станіслав, 1633 р. (Ратно) та ін. З Волинню пов'язані життя і діяльність великого українського митця Кондзелевича Йова, 1667 – між 1740–48 рр., який працював у Луцьку, Загоріві, Білостоці, Городищі. Збереглися імена живописців XVIII ст. – Гижицького Павла, що працював у Володимирі, Луцьку, Ковелі; Горошкевича Йосифа, 1713 р. та Піштмана Йосифа, які намалювали образи відповідно для костелу у Володимирі та Луцьку; Прехтля Йосифа – автора образів для Луцького костелу Петра і Павла (Луцьк); Антонія – монаха кармелітського кляштору у Городищі, який виконував фрески для нього та в кляшторі піарів у Любешові; вихідців із Волині – малярів Калиновича Степана (с. Довжок), Беньковського Гната, 1732 р. (с. Возиці), Гусаківського Юрія (с. Попівці), Козакевича Єфремія, 1737 р. (Шацьк) та ін. [1; 5; 7].

Важливим осередком поширення іконописної та рукописної традицій у XII–XIII ст. було Галицько-Волинське князівство. Цьому всебічно сприяв Володимир Василькович (1269–1289 рр.), який увійшов у історію Волині як книжник і філософ, що усе своє 20-річне князювання присвятив внутрішньому збагаченню краю. Він будував нові міста, сам переписав кілька книг, а разом з княгинею Ольгою – Номоканон, чи Кормчу книгу – збірку церковних і громадських законів та правил 1286 р. волинської редакції. Опис книг, ікон, церковного начиння, які пожертвував князь до церков різних міст, засвідчує високий рівень роботи із золотом та сріблом, існування емальєрної школи, шитва золотими, срібними нитками і дорогоцінним камінням, ливарництва [2; 8; 10–11]. Рукописні книги – пам'ятки мови, писемності, літератури, джерела для вивчення образотворчого та декоративного мистецтва – зазвичай переписувалися у монастирях, добре захищених від нападу ворогів, професійними переписувачами та монахами. Рукописні центри діяли в Луцьку і Володимирі, збереглися книги із Зимнівського, Жидичинського, Мильцівського та інших монастирів. Книги писалися переважно на пергаменті, прикрашалися мініатюрами, ініціалами, заставками, кінцівками. Обкладинки обтягувалися телячою шкірою, оксамитом, оздоблювалися емаллями, дорогоцінним камінням, окладами із срібла і золота [11]. Серед рукописів, виготовлених на Волині протягом XIII–XVIII ст., відомі Луцьке Євангеліє другої пол. XIV ст., Євангеліє на папері 1491 р., виконане переписувачем Ігнатієм у Жидичинській лаврі поблизу Луцька, Євангеліє Пересопницьке 1556–1561 рр.,

Євангеліє Преображенської церкви, 1570 р. (Турійськ), Євангеліє Іваничівське, поч. XVII ст. з вставкою «Неопалима купина», Євангеліє Загорівського православного монастиря 1563 р., Євангеліє, 1617 р. (с. Литовеж), Євангеліє, 1735 р. (с. Домальниця поблизу с. Волошки Ковельського району) та ін. Серед збірників релігійних текстів цікава пергаментна пам'ятка Волині «Пандекти Антіоха», 1307 р. (Володимир), Псалтир Складаний, 1384 р. (Луцьк), Творіння Йоана Ліствічника, 1421 р. (Костянтинів), Поучення Єфрема Сіріна, 1492 р. (Володимир), Кирила Єрусалимського повчання, XV ст. (Дубно), Симеона Богослова нові творіння, XV ст. (Дермань), Загорівський Апостол, 1554 р., Кормча (збірник), переписана у Зимненському монастирі 1565 р., Кормча, бл. 1581 р. (Білостоцький монастир), Октоїх рукописний, XVI ст. (Іваничі), Типікон, 1602 р. (Смідин), Апостол, 1655 р. (Теремне). Літопис Галицько-Волинський (1259/1261–1289/1290 рр., Володимир), як вважає А. Генсьорський, є єдиною світською пам'яткою розповідного жанру XIII ст. Мова волинської частини літопису (1261–1289 рр.) майже вільна від церковнослов'янizmів і черпає свої мовні засоби та прийоми з живої народної розмовної мови того часу [10–12]. Створена у XVI ст. на Волині унікальна пам'ятка українського книжкового мистецтва – Пересопницьке Євангеліє (1556–1561 рр.). – найдорожча духовна святиня держави. Починаючи з 1991 р. стало традицією під час присяги Президента на вірність народові України поряд з Конституцією України та Актом проголошення незалежності України класти Пересопницьке Євангеліє. Волинські рукописи зберігаються у фондах Волинського краєзнавчого музею, в зібраннях Львова, Харкова, Києва, Москви, Санкт-Петербурга, Флоренції, Відня.

Сила та значимість української давньої культури проявилася у друкарській справі – за художнім, змістовим рівнем, високим технічним станом їх виготовлення стародруки не поступалися кращим взірцям друкарської справи західноєвропейських країн. «Давня Україна, запровадивши в себе друкарство, хутко переконалася у великій освітній силі його..., ніколи не лякалася книжки і боронила волю свого друку» [9]. Друкарство активно стало розвиватися з 1569 р. після прийняття Люблінської унії. Перші видання з'явилися на Волині в кінці XVI ст. Переліку всіх давніх волинських друкарень немає, багато стародруків було знищено часом, проте достеменно відомо про Острозьку, Дерманську, Костянтинівську, Кременецьку, Луцьку, Рохманівську, Четвертинську, Чорнявську, а пізніше Почаївську друкарні, які тривалий час мали всеукраїнське значення [9].

Культурні, наукові, літературні сили гуртували навколо себе відомі історичні постаті. Одним із них був видатний державний, політичний та культурний діяч князь

Костянтин-Василь Острозький (1526–1608 рр.) – засновник і фундатор першого в Україні вищого навчального закладу – Острозької академії [6]. Саме йому належала ідея видання повної Біблії церковно-слов'янською мовою. Думка про видання Біблії привела до потреби заснування школи й друкарні при ній. Князь Острозький радо приймав у Острозі кращих вчених свого часу, перетворюючи Острог на потужний освітній осередок Волині. Друкарня запрацювала у серпні 1577 р. за участі відомих Івана Федорова, його сина Івана, львівських учнів Сачка Сенькевича Сідляра, Корунка Семена, Гриня Івановича із Заблудова та ін. 12 серпня 1581 р. в результаті багаторічної праці побачила світ Біблія – вінець культурної праці князя Острозького та його академії. Вона складалася з 628 листів (1256 с.), була оздоблена різними гравюрами. Для її тексту був вилитий особливий шрифт – дуже дрібний на ті часи (24,8 мм), але виразний – т. зв. «острозький шрифт», виготовлений під наглядом самого Івана Федорова. Острозька Біблія розійшлася усім слов'янським світом. Сам князь Костянтин Острозький казав, що ця книга «не яко вещи земныя, но яко дарованіе небесноє». Острозька академія за життя князя Костянтина видала понад 25 книг[9].

На поч. XVII ст. з'явилися невеликі друкарні в інших містах і селах Волині. На території сучасної Волинської області перша друкарня запрацювала при Преображенському монастирі в с. Четвертня за сприяння князя Григорія Четвертинського. Загорівські монахи – ієромонах Павло Домжив–Люткович Телиця та ієродиякон Сильвестр видрукували у 1625 р. у цьому селі Псалтир. Пізніше ця мандрівна друкарня була перенесена на прохання Хрестовоздвиженського братства (1625–1628 рр.) до Луцька. Першою книгою оновленої відреставрованої з допомогою братства друкарні був «Лямент по святобливе зошлом велебном господину отцу Іоанни Василевичу презвитери», написаний ієродияконом Давидом Андрієвичем, іноком чину Св. Василя Великого в Луцьку. У Луцькій друкарні побачили світ «Трен нищих спудеев школы братское Луцкое» Григорія Соминовича, «Елекгія» Іоана Карповича, панегірик «Епикидіон албо вирше жалобныя на погребеніє Василисы Яцковны» Степана Полумерковича. У 1787 р. у Луцьку було засновано друкарню домініканським монастирем, який отримав королівський привілей на друк книг різними мовами. Домініканська Луцька друкарня до 1803 р. випустила більше 30 книг, переважно підручників для шкіл російською, латинською, французькою і польською мовами [9; 14].

Друкування книг було б неможливим без наявності паперу. Найдавніша волинська папірня існувала в с. Новостав (1563–1823 рр.) і належала Луцькому

домініканському монастирю. Збереглися зразки паперу з філігранями (водяними знаками) з позначенням місця виготовлення – Nowostaw і датою – 1730 р. Папірні в с. Литва (за інвентарем 1790 р.) і в м. Олика належали багатим поміщикам Радзивіллам. В інвентарях маєтків Острозьких папірня згадується в 1620 і 1636 рр. [13; 14].

В сьогоднішні драматичні дні України, коли продовжується утвердження і відстоювання своєї державної незалежності, відчувається помітна потреба у знанні своєї історії – українських матеріальних, просвітницьких, культурних, духовних здобутків, «усього національного обличчя». Індивідуальна і національна самосвідомість починається від знання і розуміння своїх витоків: «А українська культура нехай шириться поміж українцями і хай про її поширення турбуються і піклуються діти України – усі, хто любить свій нарід і бажає йому добра, бо чужі за се не візьмуться» (Д. І. Багалій, 1917 р.) [4].

Список використаних джерел

1. Александрович В. Словник малярів Волині XVI–XVII ст. / Володимир Александрович // Волинська ікона : питання історії вивчення, дослідження та реставрації : матер. V наук. конф. м. Луцьк, 27–28 серп. 1998 р. – Луцьк : Надстир'я, 1998. – 160 с.
2. Атлас історії культури Волинської області / відп. ред. Ф. В. Зузук. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. – 112 с.
3. Атлас історії української державності. Українські землі від найдавніших часів до сьогодення : науково-популярне видання / В. Грицеляк, І. Дикий, І. Ровенчак. – Львів : НВФ «Карти і Атласи», 2013. – 128 с.
4. Багалій Д. І. Історія Слобідської України / Д. І. Багалій. – Харків : Основа, 1991. – 256 с.
5. Жолтковський П. М. Словник художників, що працювали на Україні XIV–XVIII ст. / П. М. Жолтовський // Художнє життя на Україні XIV–XVIII ст. – К. : Наукова думка, 1983. – 178 с.
6. Заброварний Б. Й. Історичні постаті краю [карта М 1 : 500 000] / Б. Й. Заброварний, Я. М. Шабала, В. О. Патійчук // Атлас історії культури Волинської області / відп. ред. Ф. В. Зузук. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. – С. 103.

7. Карпюк Л. А. Іконописні осередки та маляри (XII–XVIII ст.) [карта М 1 : 1 000 000] / Л. А. Карпюк // Атлас історії культури Волинської області / відп. ред. Ф. В. Зузук. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. – С. 82.

8. Літопис руський / за Іпатським списком пер. [з давньорус.] Л. Махновець; [передм., прим., імен.-особ. та геогр.-археол.-етногр. покажч., генеол. табл., карти і іл. Л. Є. Махновця; відп. ред. О. В. Мишанич]. – К. : Дніпро, 1989. – 590 с.

9. Огієнко І. Історія українського друкарства / Іван Огієнко (митрополит Іларіон) / Упоряд., авт. передмови М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2007. – 536 с. (Видавничий проект Фундації ім. митрополита Іларіона (Огієнка) «Запізніле вороття». Серія 2. «Зарубіжні першодруки». Том 6).

10. Огнєва О. Д. Заповіт князя Володимира Васильовича (поширення церковної культури в кінці XIII ст.) [карта М 1 : 3 000 000] / О. Д. Огнєва // Атлас історії культури Волинської області / відп. ред. Ф. В. Зузук. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. – С. 81.

11. Огнєва О. Д. Пояснювальний текст до розділу «Літописи, рукописи, книгодрукування, періодичні видання» / О. Д. Огнєва // Атлас історії культури Волинської області / відп. ред. Ф. В. Зузук. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. – С. 80.

12. Огнєва О. Д. Рукописи (XIII–XVIII ст.) [карта М 1 : 500 000] / О. Д. Огнєва // Атлас історії культури Волинської області / відп. ред. Ф. В. Зузук. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. – С. 83.

13. Пащук Л. С. Пояснювальний текст до розділу «Культура господарювання» / Л. С. Пащук // Атлас історії культури Волинської області / відп. ред. Ф. В. Зузук. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. – С. 30.

14. Троневи́ч П. О. Втрачені християнські храми Луцька / П. О. Троневи́ч, М. В. Хілько, Б. Т. Сайчук / під ред. П. О. Троневи́ча. – Луцьк : ДІКСОН, 2001. – 80 с.

I. Майданець (с. Жидичин).

Жидичинський Свято-Миколаївський чоловічий монастир як симбіоз західно-європейської та східно-азіатської культурологічних традицій в ракурсі XIV –XVI ст.

У статті висвітлено розвиток міжкультурних зв'язків в історичній спадщині Жидичинського Свято-Миколаївського чоловічого монастиря у 14-16 століттях, показано впливи на духовне та історико-культурне життя чернечої обителі. Окремо

Наукове видання

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції
(12-13 травня 2016 року)**

V МИКОЛАЇВСЬКІ ЧИТАННЯ

Автори опублікованих тез несуть повну відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації. Переклади і передруки дозволяються лише за згодою автора.

V Миколаївські читання [матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Луцьк, 12-13 травня 2016 року] / за наук. ред. д.г.н., проф. Фесюка В.О., д.е.н., проф. Барського Ю.М. – Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2016. – 201 с.

ISBN 978-966-600-447-8

У збірнику викладено матеріали, розглянуті на пленарному засіданні Міжнародної науково-практичної конференції «V Миколаївські читання» та її секціях: «Географія і краєзнавство», «Туризм і рекреація», «Сакральні ландшафти і релігійний туризм».

Для науковців, аспірантів, студентів, практиків, які працюють у сфері освіти, краєзнавства, туризму та рекреації.

УДК 911:379.8(477)(062.552)
ББК 26.8(4УКР)я 431
П 99

Підписано до друку 06.05.2016. Формат 60×84^{1/8}
Ум. друк. арк. 26. Зам № 69. Тираж 300.
Папір офсетний. Гарнітура Times. Друк офсетний.
Друк ПП Іванюк В. П. 43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 65.
Свідоцтво Держкомінформу України
ВЛн № 31 від 04.02.2004 р.